

21. 7. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Lze obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným nabýt od nevlastníka?

Ohledně otázek spojených s převodem obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným již bylo v odborném tisku napsáno mnoho. Rovněž i Nejvyšší soud České republiky se ve své rozhodovací praxi mnohokrát zabýval záležitostmi souvisejícími s převodem obchodního podílu, ať už se jednalo o problematiku dostatečně určitého způsobu stanovení kupní ceny ve smlouvě o převodu obchodního podílu, stanovení podmínek pro nabytí účinnosti převodní smlouvy, či nutnosti úředního ověření podpisů při právních úkonech souvisejících s převodní smlouvou (resp. odstoupením od ní). Z poslední doby stojí také za připomenutí diskuze, jež se v odborném tisku rozpoutala po vydání rozhodnutí Nejvyššího soudu věnujícího se otázce možnosti vydržení obchodního podílu.

WEINHOLD LEGAL

Je pravdou, že právní úprava převodu obchodního podílu obsažená v § 115 obchodního zákoníku je poměrně obecná a stručná a za dobu účinnosti obchodního zákoníku se téměř nezměnila. Jednou z mnoha otázek souvisejících s převodem obchodního podílu, na kterou neexistuje jednoznačná odpověď, je i otázka možnosti nabytí obchodního podílu od nevlastníka. Obecně lze říci, že v obchodních vztazích je možnost nabytí vlastnického práva od nevlastníka připuštěna při nabytí vlastnického práva k movité věci (zboží) v rámci právní úpravy kupní smlouvy. V souladu s § 446 obchodního zákoníku tak kupující nabývá vlastnické právo i v případě, kdy prodávající není vlastníkem prodávaného zboží, ledaže kupující věděl nebo měl vědět v době, kdy měl vlastnické právo nabýt, že prodávající není jeho vlastníkem. Navíc i zákon o cenných papírech v § 20 umožňuje, aby se ten, na něhož je cenný papír (např. akcie) převáděn, stal vlastníkem tohoto cenného papíru i v případě, že převodce neměl právo (zejména právo vlastnické) listinný cenný papír převést, ledaže nabyvatel věděl nebo musel vědět, že převodce toto právo v době převodu neměl. Ačkoli tato výslovná úprava v případě převodu obchodního podílu chybí, bylo by možno na základě výše uvedeného dovodit, a to za použití analogie právě např. s právní úpravou převodu akcií obsaženou v § 20 zákona o cenných papírech, že i obchodní podíl lze při dodržení zásady dobré víry nabýt od nevlastníka. Zvláště pak za situace, kdy Nejvyšší soud použil analogii s právní úpravou akcií při řešení otázky, zda lze obchodní podíl, podobně jako akcie, vydržet.

Ovšem na rozdíl od otázky vydržení obchodního podílu, který dle názoru Nejvyššího soudu možný je, v tomto případě Nejvyšší soud při řešení otázky možnosti nabytí obchodního podílu od nevlastníka zaujal negativní postoj a tuto možnost odmítl. Ve svém rozhodnutí sp. zn. 29 Cdo 2287/2008 ze dne 23. září 2008 Nejvyšší soud konstatoval, že právní úprava nabytí od nevlastníka, jak je zakotvena v § 446 obchodního zákoníku a v § 20 zákona o cenných papírech, představuje výjimku z obecné právní zásady, podle které nikdo nemůže převést na druhého více práv, než má sám, a z povahy této výjimky plyne, že ji lze aplikovat pouze v případech, pro které byla výjimka konstruována, a nelze ji rozhodně vykládat rozšiřujícím způsobem. Extensivní výklad výše uvedených ustanovení, respektive jejich analogická aplikace na situace, pro které tato ustanovení nebyla určena, by byly v rozporu s jejich povahou a účelem. Z tohoto důvodu je tedy nelze, a to ani analogicky, aplikovat na nabytí

obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným.

K výše uvedenému Nejvyšší soud doplnil, že ani skutečnost, že nabyvatel obchodního podílu uzavírá smlouvu o jeho převodu s osobou zapsanou v obchodním rejstříku jako společník společnosti s ručením omezeným a jedná tak v důvěře ve správnost zápisu v obchodním rejstříku, nemůže sama o sobě vést k nabytí obchodního podílu za situace, kdy osoba zapsaná jako společník v obchodním rejstříku jím ve skutečnosti není. Tato skutečnost, tedy dobrá víra nabyvatele ve správnost zápisu v obchodním rejstříku při uzavírání smlouvy o převodu obchodního podílu, může mít právní význam pouze při případném vydržení obchodního podílu, které Nejvyšší soud již ve svých předchozích rozhodnutích připustil.

Těm, kteří do budoucna uvažují o nabytí obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným, lze tedy doporučit, aby se při uzavírání smlouvy o převodu obchodního podílu nespolehali pouze na aktuální zápis společnosti a jejich společníků v obchodním rejstříku, ale aby před zamýšlenou transakcí provedli důkladnou právní prověrku nejen společnosti jako takové, ale zejména předchozích nabývacích titulů, na jejichž základě převodce obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným získal.

Martin Špička

[WEINHOLD LEGAL, v. o. s.](#)

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2
Česká republika

Tel: +420 225 335 333

Fax: +420 225 335 444

E-mail: wl@weinholdlegal.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)